

Sygn. akt III Ca 818/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, Wydział III Cywilny Odwoławczy w składzie

następującym:

Przewodniczący:	SSO Ewa Adamecyk
Protokolant:	insp. Jadwiga Sarota

po rozpoznaniu w dniu 9 stycznia 2014r. w Nowym Sączu

na rozprawie sprawy

z powództwa D. G.

przeciwko S. K.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Gorlicach

z dnia 29 lipca 2013 r., sygn. akt I C 294/12 upr.

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że nadaje mu treść:

„I. zasądza od pozwanego S. K. na rzecz powoda D. G. kwotę 1 108,56 zł (jeden tysiąc sto osiem złotych 56/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 12 maja 2012r.,

II. w pozostałej części powództwo oddala,

III. znosi wzajemnie między stronami koszty procesu.”,

2. w pozostałej części apelację oddala,

3. znosi wzajemnie koszty postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt III Ca 818/13

UZASADNIENIE

Powód D. G. domagał się zasądzenia od pozwanego S. K. kwoty 5400 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27 maja 2011 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów procesu. W dniu 1 sierpnia 2012 r. Sąd Rejonowy w Gorlicach wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym powództwo to uwzględnił. Pozwany nakaz ten w całości zaskarżył sprzeciwem.

Po rozpoznaniu sprawy prowadzonej na skutek wniesionego sprzeciwu Sąd Rejonowy w Gorlicach wyrokiem z dnia 29 lipca 2013 r. powództwo oddalił (pkt I) oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1217 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt II). W ocenie Sądu powód na poparcie swego stanowiska, mimo że zgodnie z art. 6 kc to na nim spoczywał ciężar dowodu, nie przedstawił przekonujących dowodów.

Wyrok ten powód zaskarżył w całości apelacją wnosząc jego zmianę i uwzględnienie powództwa w całości a ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Domagał się również rozstrzygnięcia o kosztach.

Zarzucił naruszenie:

- art. 6 kc przez przyjęcie, że powód nie wykazał zasadności dochodzonego roszczenia;

- art. 353 kc przez przyjęcie, że pozwanemu przysługiwała w stosunku do powoda jakakolwiek wierzytelność;

- art. 498 i 499 kc przez przyjęcie, że wierzytelność pieniężna powoda z tytułu sprzedanych i zamontowanych okien u pozwanego została rozliczona z wierzytelnością pozwanego z tytułu dostawy do powoda materiałów budowlanych, możliwości wykorzystania rusztowań oraz kosztów poniesionych na zastępcze wykonanie prac przy usuwaniu luksferów na Zespole Szkół nr(...) w 2010 r. ;

-art. 499 kc w zw. z art. 61 kc przez przyjęcie, że pozwany złożył powodowi skuteczne oświadczenie o potrąceniu wzajemnych wierzytelności;

- art. 233 przez przyjęcie, że: powód nie wykazał zasadności dochodzonego roszczenia; między stronami doszło do porozumienia w zakresie ekwiwalentu; strony ustaliły w 2010 r. z przedmiotem prac będzie wymiana 7 okien o wartości 4200 zł; strony ustaliły w rozmowie 2010 r., że koszt materiałów oraz najmu rusztowań zaliczony będzie w naturze przy montażu okiem w domu pozwanego; faktura z 19 maja 2011 r. oraz faktury na zakup okien przez powoda od producenta nie mogą być uznane za dowód; okoliczności wystawienie spornej faktury budzą wątpliwości; uznanie za wiarygodne zeznań pozwanego, M. K., G. R., R.S., D. J.; relacja powoda była niespójna; zachowanie powoda nie było racjonalne z punktu widzenia kredytowania pozwanego oraz niespisanie umowy; faktura nie obejmuje okien w ramach II etapu w 2011 r.; nie wystawienie w 2010 r. faktury bezpośrednio po zakończeniu prac w domu pozwanego wskazuje na istnienie pomiędzy stronami co do wzajemnej kompensaty; nie miało znaczenia, że materiał dostarczony przez pozwanego mający stanowić podstawę rzekomego rozliczenia z powodem nie stanowił własności pozwanego oraz że pracownicy którymi pozwany dokonywał zbijania luksferów nie byli jego pracownikami;

- błąd w ustaleniach faktycznych przez pominięcie okoliczności, że: przedmiotem prac powoda w 2010 r. była wymiana 8 okien o wartości 3954, 68 zł przy udzielonym rabacie; przedmiotem prac powoda w 2011 r. była wymiana 7 okien o wartości ok. 1402 zł przy udzielonym rabacie; pozwany nie przedłożył dowodu własności rusztowania oraz dowodu na okoliczność dostarczenia wskazywanej ilości materiału; pozwany nie kwestionował faktury; decyzja o wymianie kolejnej partii okien została podjęta przez pozwanego w czasie montażu pierwszej partii okien w 2010 r.; wyburzenie luksferów miało być przeprowadzone siłami Głównego Wykonawcy, który ostatecznie zlecił ich wyburzenie pozwanemu; pozwany potwierdził w swych zeznaniach, że nie rozliczył się z powodem z dostawy drugiej partii okien oraz że do wyburzenia luksferów najmował pracowników, na co ma dowody zapłaty za tę usługę, których to nie okazał; powód nie wliczył w cenę faktury kwoty montaż, gdyż uważał montaż za rozliczony dostawą gipsu; koszty montażu okien u pozwanego wynosiły ok. 1000 zł; pozwany nie wykazał jak ilość styropianu i o jakiej wartości została skompensowana wartością dostawy i prac powoda; pozwany nie wykazał jaki był koszt zastępczego wykonania prac przy zbijaniu luksferów oraz najmu rusztowa; pomiędzy świadkiem R. S. a powodem istnieje konflikt; pozwany nie wykazał kwot wierzytelności w stosunku do powoda;

- art. 328 § 2 kpc przez brak wskazania: w jakim zakresie powód miał otrzymać ekwiwalent od pozwanego za dostarczone okna oraz nie określenie kwoty wierzytelności pozwanego w stosunku do powoda, przez brak wskazania

w jakim zakresie zeznania powoda nie wytrzymują konfrontacji z zeznaniami świadków G. R., M. K., R. S., D. J. oraz częściowo G. S..

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest uzasadniona tylko w części, gdy dotyczy żądania zapłaty za dostarczone w II etapie okna w ilości 7 sztuk.

Pozwany przyznał założenie okien w ilości 7 sztuk co jest zgodne z twierdzeniami powoda (k. 160). Wartość ich podał powód według kosztów, które poniósł zamawiając u producenta, przy udzielonym pozwanemu rabacie 50 %. Pozwany też przyznał, że nie zapłacił za tę ilość okien ani w formie pieniężnej ani rzeczowej i okna do dnia przesłuchania (k. 160) nie zostały rozliczone.

Skoro zatem żądanie pozwu według powoda obejmowało dostarczenie i zamontowanie okien w obu etapach to należało zasądzić kwotę 1108, 56 zł według wyliczenia powoda podanym w trakcie przesłuchania na rozprawie w dniu 18 lipca 2013r. Powód odwołał się do faktury nr (...) (k. 155). Wskazał, że w pozycji 16 i 17 na w/w fakturze podana jest ilość i wartość okien dostarczonych pozwanemu w II partii. Okoliczności tych pozwany zeznając na tej samej rozprawie w trybie art. 304 kpc nie zaprzeczył. Przyznał, że okna zostały u niego zamontowane w budynku na klatce schodowej w ilości 7 sztuk. Za pracę tę nie zapłacił ani w gotówce ani w formie rzeczowej. Powyższe pozwalało Sądowi Okręgowemu na ustalenie, że powód wykonał dla pozwanego roboty w formie zamontowania 7 okien, których wartość wynosiła 1108,58 zł. Ustalenie powyższej kwoty oparte zostało na danych wynikających z powołanej wyżej faktury obejmującej okna wymienione w pozycji 16, 17 (k. 155) Sąd przyjął również przy wyżej wymienionym wyliczeniu rabat 55%, gdyż powód przyznał, że umówił się z pozwanym, że da mu taką cenę jaką otrzyma od producenta. Na fakturze podany jest rabat w wysokości 55%, a więc taki powód otrzymał od producenta. Do kwoty netto 1026,45 zł doliczono VAT w wysokości 8%, tj. kwotę 82,11 zł, co łącznie stanowi kwotę 1108,56 zł.

Ustalenia Sądu I instancji dotyczą praktycznie w całości dostawy i zamontowania okien w domu pozwanego w I etapie, tj. w sierpniu 2010r. i otrzymania przez powoda równowartości tej usługi w formie rzeczowej na rzecz powoda. W tym zakresie Sąd Okręgowy akceptuje w całości ustalenia Sądu I instancji. Znajdują one potwierdzenie w powołanych przez Sąd dowodach osobowych. Prawidłowo też Sąd ustalił, że w lipcu lub sierpniu 2011 r. zamontowano w domu pozwanego kolejne okna. Tu jednak ustalenia Sądu I instancji się kończą mimo, że zarówno zeznania powoda jak i pozwanego pozwalały na jednoznaczne i bezsporne w zasadzie ustalenie tak co do wartości usługi powoda na rzecz pozwanego w sierpniu 2011 r. oraz braku zapłaty ze strony pozwanego. Zeznania te, bez potrzeby odwoływania się do innych dowodów osobowych czy rzeczowych były wystarczające do uzupełnienia tych ustaleń przez Sąd Okręgowy.

Nie mające żadnego uzasadnienia było zawarte w części dotyczącej rozważań stwierdzenie sądu, że z tych samych powodów sąd nie dał wiary powodowi, że nie otrzymał ekwiwalentu za okna zamontowane w domu pozwanego w 2011 r. Powyższe nie przystaje do wcześniejszych ustaleń sądu a nadto stoi w sprzeczności z zeznaniami pozwanego (k. 160). Nie znajduje także uzasadnienia w pozostałych dowodach zebranych w sprawie. Sąd zresztą żadnego dowodu na poparcie takiego stwierdzenia nie przedstawił. Za niewystarczające ocenić tu trzeba w szczególności lakoniczne oświadczenie pozwanego, który podał: „Ja natomiast wykonałem za niego masę prac w tej drugiej szkole.” Z oświadczenia tego rozpatrywanego w kontekście całej wypowiedzi pozwanego nie wynika w ogóle wprost aby rzekome prace miały stanowić przedmiot rozliczenia. Niezależnie od tego na przyjęcie, że także w tym przypadku montaż okien został rozliczony nie pozwala brak jakiegokolwiek uszczegółowienia, jakie to konkretnie prace pozwany miałby wykonać, jaka była ich wartość. Wszystko powyższe musiało skutkować zmianą zaskarżonego wyroku w sposób wskazany w sentencji.

Brak było natomiast podstaw do zasądzenia na rzecz apelującego wyższej kwoty. Za prawidłowe ocenić trzeba bowiem przyjęcie przez Sąd Rejonowy, że I – y etap prac został rozliczony. Jak zostało już na wstępie zaznaczone, rozliczenie to znajduje pełne uzasadnienie w świetle przeprowadzonych w sprawie dowodów, co z uwagi na treść art. 505¹³ § 2 kpc zwalnia Sąd Okręgowy z obowiązku szerszego ustosunkowania się do argumentów przedstawionych na uzasadnienie zarzutu naruszenia art. 233 kpc w tym zakresie. Wskazać jedynie należy, że brew temu co podnosi apelujący z

materiału dowodowego wynika, jaki był koszt robót oraz materiałów, które to pozwany przedstawił do potrącenia. Za bezzasadne ocenić trzeba te zarzuty, w których apelujący podnosi, że pozwany m.in. nie przedłożył dowodów własności rusztowań wykorzystanych przy wykonywanych pracach. Stwierdzić trzeba, że kwestia takiej własności nie wymagała przedstawienia jakiś dokumentów albowiem domniemywać należy, że o to chodziło apelującemu. Za wystarczające uznać trzeba jej potwierdzenie w drodze zeznań świadków. Ponadto sama ta okoliczność pozostaje bez znaczenia. Istotnym jest to, że zgodnie z porozumieniem to pozwany wykonał prace przygotowawcze do wstawienia okien przez powoda.

Faktura, na którą powołuje się apelujący, jak trafnie wskazał Sąd Rejonowy nie zawiera żadnych przedmiotowo istotnych informacji. Nie wynika z niej, jakie konkretnie okna, w jakiej ilości zostały nią objęte. Również twierdzenia na jakich opiera się pozew ocenić trzeba jako lakoniczne. Wskazać w tym miejscu należy, że Sąd Rejonowy w świetle takich danych w konfrontacji z informacjami przedstawionymi w sprzeciwie miał podstawy ku temu aby orzec już na pierwszej rozprawie. Sąd niejako wbrew przepisom postępowania uproszczonego, w którym zasada kontradyktoryjności nabiera szczególnego znaczenia, wzywał strony do przedstawienia dowodów na poparcie ich twierdzeń. Także jednak w ich świetle roszczenie apelującego, w zakresie prac I etapu nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zważyć w tym miejscu trzeba, że uwzględnienie przez Sąd Rejonowy takiego rzeczowego rozliczenia, do jakiego doszło w tym zakresie nie nasuwa także żadnych zastrzeżeń z punktu widzenia przepisów prawa materialnego. Było ono objęte wewnętrznym porozumieniem stron. Obie strony, co wyraźnie wynika z materiału dowodowego, na taki właśnie sposób rozliczenia się zgodziły. Jak trafnie wskazał Sąd Rejonowy, a o czym częściowo była już mowa, nieistotna była tu kwestia tego czyją własność stanowiły materiały, jakimi posłużył się pozwany w ramach rozliczenia, czy to, czyich pracowników wykorzystał do ich wykonania. Okoliczności te mogą mieć ewentualne znaczenie z punktu widzenia wzajemnych rozliczeń pozwanego z jego pracodawcą. Skoro pozwany zobowiązał się do takiej formy rekompensaty a apelujący na to wyraził zgodę, to przedmiotem badania pozostawało jedynie to czy tak sprecyzowane zobowiązanie zostało zrealizowane. Sam sposób sformułowania takiego zobowiązania nie narusza art. 353 kc ani przepisów o potrąceniu. Potrącenie do jakiego tu doszło nie jest bowiem potrąceniem, o jakim mowa w art. 498 kc i 499 kc. Nie może być ono zatem ocenione z punktu widzenia przesłanek tych ostatnich przepisów, lecz z perspektywy tego co było przedmiotem porozumienia stron.

Z tych wszystkich przyczyn Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku na zasadzie art. 386 § 1 kpc (pkt 1) i na zasadzie art. 385 kpc (pkt 2).

Co do kosztów postępowania wskazać należy, że ponieważ żądanie powoda opiewało na kwotę 5 400 zł a uwzględnione zostało jedynie co do kwoty 1 108, 56 zł to zastosowanie powinien tu znaleźć przepis art. 100 kpc przewidujący konieczność stosunkowego rozdzielenia tych kosztów w oparciu o arytmetyczne przeliczenia. Takie przeliczenia prowadziłyby do wniosku, że ostatecznie kosztami tymi w niniejszej sprawie obciążyć należałoby powoda. Wskazać jednak należy, że zgodnie z utrwalonym w piśmiennictwie i judykaturze poglądem (m.in. post. Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2011 r., sygn. II PZ 10/11) możliwym jest odstępnie od wyników takiego ściśle matematycznego wyliczenia na rzecz przyjęcia jako kryterium rozłożenia kosztów procesu zasad słuszności. W ocenie Sądu Okręgowego podstawy do takiego odstąpienia zachodziły w niniejszej sprawie. W ich świetle zasady słuszności przemawiają natomiast za wzajemnym zniesieniem kosztów. Zastosowanie zasad słuszności w tym kierunku pozwala odzwierciedlić rzeczywisty wynik sprawy. Na uwadze trzeba tu mieć, że powództwo nie zostało należycie sprecyzowane, a w następstwie sprawa nie została w całości załatwiona. Uwzględnić należy tu także charakter wzajemnych porozumień między stronami, który to odbiega od zasad, jakimi należy kierować się przy wykonywaniu zobowiązań, jakie przyjęły na siebie obie strony.

(...)